Farkasok

HUSZÁR ÁGNES
nyelvész

Farkas vagyok – mondta a magyar miniszterelnök 2013. május 25-én a debreceni református Nagytemplomban. Majd így folytatta: „ami a modern kor nyelvén azt jelenti, hogy az erősek összefognak, a gyengék pedig széthullanak."

Ebből világos, hogy Orbánhoz akkor is közelebb állt A dzsungel könyve, mint a Biblia. Ugyanis sem az Ószövetségben (héber Biblia), sem az Újszövetségben nem említik egyszer sem pozitív értelemben a farkasokat. Az ószövetségi szimbolika szerint a juhnyáj Isten népe, ennek ellensége a gyilkos farkas; az újszövetségi szerint Jézus szimbóluma a bárány. Tőle idézik: „Mert én tudom, hogy az én eltávozásom után jőnek ti közétek gonosz farkasok, kik nem kedveznek a nyájnak." (ApCsel 20, 29)

A debreceni templomban senki nem figyelmeztette a miniszterelnököt erre a teológiai baklövésre, hogy is tették volna, hisz épp akkor adott át nekik tízmilliárdot ajándékba a közpénzből. Talán fel sem tűnt nekik, hogy a felekezetükhöz tartozó miniszterelnök a krisztusi szeretet és egymás iránti megbocsátó testvériség templomában a világi hatalomról beszélt.

Orbán hasonlata rávilágít a meggyőződésére: neki és körének az egyházak saját hatalmuk megerősítésére kellenek. Ennek jegyében léptek pártszövetségre 2010-ben a pirinyó kereszténydemokrata párttal, melynek vezetője 2003 óta Semjén Zsolt. A kormányban ő lett a második ember, miniszterelnök-helyettes, felel ezenkívül a nemzetpolitikáért, a nemzetiségpolitikáért, az egyházpolitikáért és az egyházdiplomáciáért. A gyakorlatban a legfontosabb feladata a katolikus szavazókkal való kapcsolattartás. Ennek érdekében szervezi a kapcsolatot a Vatikánnal. A végső cél az orbáni hatalom spirituális legitimációja.

Ugyanez volt a célja Balog Zoltán református lelkész Emmi-miniszterré való kinevezésének 2012-ben. A Fidesz iránt régóta elkötelezett, 2006-tól pedig országgyűlési képviselőként is működő Balog a hívők számát tekintve a második legnagyobb felekezetet képviselte. Balog egyik mondása, hogy ő minden pozíciójában, papként, miniszereként, majd püspökként ugyanazt az urat szolgálta – rögtön cinikus beismeréssé vált, amikor kinevezése után nem sokkal nyílt levelet kapott Iványi Gábortól. Ő azt kérte tőle mint „paptestvérétől", segítsen abban, hogy a Magyar Evangéliumi Testvérközösség visszanyerje egyházi státusát. Balog nemcsak gőgösen visszautasította a kérést, hanem „bizniszegyházként" ki is gúnyolta azt a közösséget, amely a legtöbbet tette és teszi az országban a szegények és elesettek támogatásáért.

> Azt gondolná az ember, ekkora állami támogatással igazi keresztény újjászületés következik be az országban – de nem, az adatok éppen az ellenkezőjét mutatják.

Balog miniszterségének idején gyakran öltött palástot és tartott istentiszteletet. Sokat mosolygott, kommunikációjában igyekezett barátságosnak, együttérzőnek mutatkozni. Simulékony, ügyes Tartuffe volt, Semjénhez képest mindenképpen, akinek arroganciája már első miniszterelnök-helyettesi botránya idején megnyilvánult. 2012-ben megírta a HVG, hogy Semjén mind teológiai, mind szociológiai szakdolgozatában terjedelmes szövegeket vett át más szerzőktől idézőjel nélkül, magyarul: plagizált. Mivel teológiai dolgozatát a Pázmány Péter Katolikus Egyetem PhD-disszertációnak minősítette át, tudományos fokozata is csaláson alapul.

A bizonyítékokra Semjén azt nyilatkozta, hogy karaktergyilkosság előkészítése egy húszéves dolgozatra hivatkozni, és ő különben is mindenben a tanárai utasításait követte. Eszében sincs lemondani, mert neki „évi 150 ezer új magyar állampolgár mindent megér". Semjén csakugyan sokat tett a határainkon túl élők szavazatainak megszerzéséért, ennek során a magyarság bizonyítása – nyelvtudás, felmenők dokumentációja – el is sikkadt, nem csoda, hogy némely „új magyar állampolgár" tolmácscsal járt szavazni.

FOTÓ: HUSZÁR DÁVID

Semjén hasonló arroganciával reagált, amikor luxusvadászatait tették szóvá, amelyeken barátaival, például volt gimnáziumi osztálytársával, Bayer Zsolttal lőtt nemes vadakra. A 80 milliárdos vadászati világkiállítás megrendeztetésével személyes hobbiját emelte országos érdekké.

A közeltben a református jelenlét volt a legláthatóbb, különösen azután, hogy Balog Zoltán – már a MRE zsinati elnökeként – megszervezte a Kálvin templomban Novák Katalin államfő ökumenikus megáldását. A három református főméltóság – Kövér, Orbán, Novák – sokszor fényképeztette magát templomban és papok társaságában, nyilatkozott a jóistenről meg a szentlélek iránymutatásáról. Orbán kegyeskedő szólamai súlyos teológiai tudatlanságról árulkodtak. A legviccesebb az volt, amikor a hazánkba látogató Ferenc pápát saját honlapján „Soli Deo Gloria" köszöntéssel üdvözölte. Ez ugyanis a református sola-elvek egyike, és azt jelenti, csak Istent kell imádni, a szenteket, köztük Szűz Máriát nem. Ez a katolikus felfogás szerint „Mária országába" lépő szentatyát ugyancsak meglephette.

Közben növekedett az egyházi iskolák száma, ezt a gyerekek erkölcsi nevelésének fontosságával magyarázták. Semjén 2024 novemberében büszkén jelentette be a parlamentben, hogy 230 ezer gyerek tanul egyházi iskolában – az épületeket is az egyházak tulajdonába adták, de épült is 400 új egyházi iskola. 2010 óta a Kárpát-medencében 3700 templomot újítottak fel, 200 újat építettek, és 179 ingatlant adtak az egyházak tulajdonába.

Soha nem gazdagodtak ilyen mértékben Magyarországon az egyházak. Olyan értékes ingatlanok is hozzájuk kerültek, amelyekkel nem tudnak mit kezdeni, és eladják őket. Csak egy példa: a Lónyay utcai Királyi Zálogház épülete, amelyet a megajándékozott MRE aukcióra bocsátott. Egyházi körökben nem ritka a pénzszórás, a luxussal való kereszténytelen hivalkodás, erre jó példa Kiss-Rigó László szeged-csanádi püspök és környezete. Nézzünk csak be egyszer a szegedi dóm alatt épült luxuséttermükbe!

Azt gondolná az ember, ekkora állami támogatással igazi keresztény újjászületés következik be az országban – de nem, az adatok éppen az ellenkezőjét mutatják. A 2022-es népszámlálás során a megkérdezettek több mint fele azt mondta, egyetlen egyházhoz sem kötődik. A magukat katolikusnak vallók száma Semjén miniszterelnök-helyettességének ideje alatt több mint egymillióval, 2011-hez képest 3,7 millióról 2,6 millióra csökkent. A reformátusok aránya a lakosság tíz százaléka alá süllyedt. (Pár héttel e számok nyilvánosságra kerülése előtt nyilatkozta Orbán egy osztrák lapnak, hogy a magyarok többsége református.) De a politikusok szóvirágai nem hervadtak el. A KDNP-s Simicskó még mindig arról beszél, hogy Magyarország maradt Európa „keresztény védőbástyája".

2024-ben aztán bekövetkezett az úgynevezett kegyelmi botrány, az Isten, haza, család jelszó látványos megcsúfolása. Novák Katalin államfő Balog püspök tanácsára megkegyelmezett a pedofil főnökével összejátszó Kónya Endrének. Ebbe Novákon kívül Varga Judit miniszter is belebukott. Balog viszont azóta is súlyos teher egyháza számára, mivel püspöktársai követelésére főpásztori tisztségéről lemondott ugyan, de a Dunamelléki Egyházkerület püspöki székéhez ragaszkodik, ott marad valószínűleg a 2026-os őszi egyházi választásokig.

Iványi Gábor egyháza, a MET 2012 óta sem kapta vissza egyházi jogállását. Az emberek jól látják a szegények, a hajléktalanok, a megnyomorítottak és megszomorítottak érdekében végzett áldozatos munkájukat. Ennek jele, hogy az adók 1 százalékából nekik jutott összeggel a harmadikok a sorban a katolikus és a református egyház mögött. A két magyarországi nagy egyház részéről nem látjuk a szolidaritás jeleit sem, kizárólag az evangélikusok állnak ki mellettük.

Bár az állam több milliárd forinttal tartozik nekik, folytatják embermentő tevékenységüket. A Fidesz/KDNP kormányzása egyre durvább vegzatúráknak teszi ki őket. 2024 augusztusában, pár nappal a tanévkezdés előtt a kormányhivatal bezáratta két iskolájukat és hajléktalan szülők gyermekei számára rendszeresített óvodájukat. Szegedi iskolájuk hasonló sorsra jutott. A legújabb hír, hogy Sára Botond főispán be akarja záratni Dankó utcai hajléktalanellátójukat. Ezzel 300–400 ember kerülne az utcára, puszta életét fenyegető helyzetbe.

Orbánnak igaza volt: ők csakugyan farkasok.

A lapban megjelenő hirdetések nem feltétlenül tükrözik szerkesztőségünk álláspontját.

Az oldalon megjelenő vélemények nem feltétlenül tükrözik szerkesztőségünk álláspontját. Lapunk fenntartja magának a jogot a beérkező írások szerkesztésére, rövidítésére.

Klemperer győzött

NAGY PÉTER TIBOR
egyetemi tanár

A Wesley tanára vagyok. A Tudományos Tanács elnöke.

Kapom sorra a kérdést diákjaimtól és kollégáimtól, mi és hogyan lesz tovább, hiszen a napisajtó tele van azzal, hogy az Iványi Gábor által elnökölt Magyarországi Evangéliumi Testvérközösség és a vele kapcsolatos intézmények – az Oltalom Karitatív Egyesület és a Wesley János Lelkészképző Főiskola – ellen átfogó politikai támadást indult.

> Klemperer könyve ott van a polcokon és ott van a számítógépemben is, beszélek róla órán.

Két szintje van a válaszomnak.

1. Tőlem és a legtöbb kollégámtól a következő hónapokban is meg fogják kapni azokat a Google Meet-linkeket, amelyeket eddig. Amikor előadásoknak, szemináriumoknak kell lenniük – azok lesznek.

Október és december között számtalan tudományos programunk van: nagyszerű egész estés tudományos előadások és vagy három többnapos konferencia. A megszervezettek – a témák között szerepel az izraeli visszatérési törvény és Donáth László emlékezete – nem fognak elmaradni, és már szervezzük a 2026 tavaszi eszmecseréket is, például az oktatáskutatásról.

2. 1945 áprilisban dörögtek a szovjet hadsereg ágyúi, és minden berlini épületért csata folyt. A világtörténelem legrettenetesebb rendszere még kétmillió katonának parancsolt, és rendületlenül gyilkolta mindazokat, akik őrjöngésében nem akartak részt venni. Már a győzelem küszöbén álltak azok, akik a következő fél évszázad legrettenetesebb rendszerét fogják működtetni, de még sok ezer katonát veszítettek mindennap.

A pokol közepén, egy pincében ül Klemperer, a nagyszerű nyelvész, és írja a Harmadik Birodalom nyelve című könyvének jegyzeteit. Nem tudja, túléli-e. Nem tudja, nem pusztul-e el a kézirat is. Azt se tudja, lesznek-e bárkik, akik el akarják olvasni.

Véletlenszerű, hogy tudom e berlini csata résztvevőinek, akár tábornoki rangú résztvevőinek, százezrek gyilkosainak nevét. Az biztos, hogy órán nem beszélek róluk, hallgatóimtól nem várom el, hogy ismerjék őket.

Klemperer könyve ott van a polcokon és ott van a számítógépemben is, beszélek róla órán. Ő érti meg, ő magyarázza meg azokat, akik saját maguk nem érdemlik meg, hogy tudjuk a nevüket.

Klemperer győzött.